

002307D OPEN OPROEP

Studieopdracht voor de opmaak van een masterplan voor het centrum en voor de opmaak van een ontwikkelingsplan voor het inbreidingsproject in het centrum van de gemeente Gooik

Inleiding

Gooik kent vandaag een rijk verenigings- en volksleven. De publieke ruimte is echter sterk verloederd, en wordt overheerst door de auto met zijn passages en parkeerbehoefte. Met dit masterplan willen we de landschappelijke, ruimtelijke kwaliteiten van Gooik opnieuw versterken zodat het sociale leven en de kleinhandel in het centrum een nieuwe impuls krijgen.

Morfologisch gezien bestaat de gemeente uit een samenspel van linten van afwisselend aaneengesloten en open bebouwing. In Gooik zijn tot vandaag geen echte verkavelingen ontwikkeld. Daardoor zijn grote groene binnengebieden gevrijwaard van bebouwing. Deze gebieden bestaan vaak uit publieke groene restructuur of uit landbouwgebieden. De gemeente heeft een sterk landelijk karakter. Na een grondige ruimtelijke en stedenbouwkundige analyse en verschillende bezoeken ter plaatse, kunnen we een aantal specifieke problemen situeren, enerzijds op het niveau van het dorpscentrum; anderzijds op het niveau van de gehele gemeente Gooik met haar deelgemeenten.

Dorpscentrum

In het dorp staan een aantal publieke, maar verouderde gebouwen, verspreid ten opzichte van elkaar. De gemeente vraagt om na te denken over de inplanting van een nieuw administratief centrum. Een aantal verouderde publieke gebouwen moeten een herbestemming krijgen, die kan aansluiten bij de wensen om het dorpscentrum een nieuwe impuls te geven. Gooik heeft momenteel geen werkelijk dorpsplein dat uitnodigend is voor winkels en eventuele horeca en dat een publieke ruimte is voor de omringende functies.

Al deze problemen op het niveau van de dorpskern resulteren in een concreet masterplan met een heldere aanpak van deze problemen. In het masterplan staat de straatinrichting, de herbestemming van de publieke gebouwen, en de ontwikkeling van het binnengebied centraal.

Buitengebied

Naast het dorpscentrum zelf maar ook in de deelgemeenten zijn een aantal ruimtelijke en stedenbouwkundige problemen. De vormtaal van de publieke ruimte en wegenissen is rommelig met een gebrek aan eenheid in beeldtaal. Gooik kent een gebrek aan trage wegen en verbindingen tussen woonfuncties en publieke functies. In de gemeente zijn verschillende grote inbreidingsgebieden geselecteerd. De vraag is of de ontwikkeling van verkavelingen opportuun is of dat andere strategieën bedacht moeten worden om meer woningen in de gemeente te realiseren.

De problemen op grotere schaal resulteren in een beeldkwaliteitsplan voor de publieke ruimte in Gooik en omgeving. Hierbij betrekken wij niet alleen het dorpscentrum van Gooik maar streven wij naar een totaalvisie voor het hele grondgebied, want Gooik is een landelijke gemeente en daarom sterk verweven met het buitengebied en de open ruimte. Daarom mag dit beeldkwaliteitsplan geen afgegrensd begin en einde hebben. De algemene toolbox resulteert in het centrum in een gerichte aanpak van het dorpscentrum met haar publieke ruimte en openbare functies. In het buitengebied is het een handleiding hoe de typische landelijke kenmerken behouden en versterkt kunnen worden aan de hand van deze toolbox. De toolbox is ontwikkeld in het beeldkwaliteitsplan met een duidelijke ontwerpprogrammatica.

Wij hebben eveneens een gerichte strategie voor de woonuitbreidingsgebieden ontwikkeld. Hierbij onderzoeken wij als strategische gebieden om aan woonuitbreiding te doen, andere dan aangegeven in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, omdat deze verkavelingen de karakteristieke vergezichten en het landelijk karakter van het dorp te zeer zouden beschadigen.

Masterplan dorpscentrum

Het binnengebied achter het dorpsplein is momenteel in gebruik als weiland. Binnen deze open oproep, stelt de gemeente Gooik de vraag om te onderzoeken hoe het binnen gebied ontwikkeld kan worden tot een woonzone. Wij opteren echter voor andere oplossingen voor de woningbouw binnen de gemeente, zoals te lezen zal zijn in het hoofdstuk rond het beeldkwaliteitsplan.

We stellen voor dit binnengebied te ontwikkelen tot een samenhangend landschapspark, omrand door de publieke gebouwen en een kleine woningcluster. Op drie welgekozen locaties worden openingen gecreëerd waardoor doorzichten ontstaan naar het binnengebied. De achterliggende parkruimte wordt doorgetrokken tot tegen de straat zodat de groenruimte beleefbaar wordt vanaf de Dorpsstraat. Om perspectief vanuit de Dorpsstraat te realiseren wordt voorgesteld om de oude feestzaal achter café De Vrede te herbestemmen.

De randen van het landschapspark worden opgeladen door nieuwe publieke gebouwen. De nieuwe gebouwen worden op een subtiele manier ingepast in het bestaande stedelijke weefsel en vormen nieuwe "stedelijke ensembles" die tevens een oplossing genereren voor het parkeren. Het masterplan is opgebouwd vanuit drie ruimtelijke thema's: bebouwingstypologieën, publieke ruimte en landschap.

A. Bebouwingstypologieën

De typologie van deze stedelijke ensembles is geïnspireerd op de typologie van de vierkantshoeve, een van oudsher veel voorkomende bebouwingstypologie in het Pajottenland. De voordelen van dit type bebouwing zijn dat er geen klassieke voor- of achterkanten zijn, maar enkel binnen- en buitenkanten. Zo wordt het parkgebied opgeladen met een representatieve gevel, terwijl de binnenkant een binnenerf afschermt waar het parkeren kan plaatsvinden. Op die manier wordt zowel het park als de straat ontlast van langparkeren en wordt het parkeren intern opgelost per functie.

Rondom deze stedelijke ensembles, gevormd door een compositie van bestaande en nieuwe gebouwen, wordt steeds een hellend kasseivlak en lage haag als afscherming geplaatst. Zo wordt het solitaire karakter van elk ensemble versterkt. Door het werken met stedelijke ensembles wordt de stedelijke straatzijde (met een doorlopende gevelwand en de landelijke parkzijde (met een aantal solitaire gebouwen) binnen éénzelfde ruimtelijke compositie opgelost.

Het huidige gemeentehuis wordt opgefrist en met een L-vormig volume uitgebreid tot een volwaardig administratief centrum (1). Het parkeren gebeurt op het binnenerf. Door deze specifieke typologie heeft het gebouw geen achterkanten, maar toont het gebouw twee buitenkanten naar het park. Daarbij krijgt het een zeer landelijke typologie met voortuin, pad en haag. Het gebouw heeft slechts één bouwlaag.

Omdat de oude feestzaal wordt afgebroken om het doorzicht naar het park te creëren vanaf het Dorpsplein (11), wordt een nieuwe feestzaal gebouwd (2). De oude parochiezaal Familia aan de school aan de Bronnenweg wordt afgebroken. De beide zalen worden ondergebracht in één nieuwe zaal in één volume dat grenst aan het park. De zaal kan hier ook een terras en buitenruimte krijgen. De parking van het dorpsplein wordt verlegd achter deze nieuwe feestzaal (7) en krijgt haar toegang via het pad naar het binnengebied.

De oude muziekschool is nu gehuisvest in een pastorie met historische waarde (8). Dit waardevolle, maar verouderde gebouw aan de Koekoekstraat blijft behouden en wordt na een grondige renovatie herbested tot woningen (8). Zo blijft het typische straatbeeld aan de Koekoekstraat behouden en kan de parking worden omgevormd tot ruime voortuinen die het straatbeeld vergroenen.

Op de plaats van de afgebroken parochiezaal Familia komt plaats voor de bouw van een nieuwe muziekschool (5). De nieuwe muziekschool wordt tegen de huidige school aangebouwd. Dit genereert synergie tussen school, naschoolse opvang en muziekonderwijs. De nieuwe muziekschool vormt een L-vormig bouwvolume en wordt uitgelijnd met de gevel van het rusthuis. Op die manier krijgt het Altenbergplein (10) een mooie gevelwand die omplooit rond het plein, samen met de inkom van het rusthuis. Het Altenbergplein wordt uitgevoerd in een sobere vormtaal met enkele solitaire hoogstammige bomen, en ruimte voor zitten en spelen, plaats voor wachtende ouders en ontmoeting tussen jonge scholieren en ouderen uit het rusthuis. Het plein wordt begrensd door een haagstructuur en krijgt een afgrenzende bomenrij langsheen de Gooikeveldstraat waaronder dwars geparkeerd kan worden. Ten zuiden van het rusthuis wordt een bijkomende parking onder bomen voorzien (6). Onder de muziekschool wordt een doorgang voorzien naar de bestaande speeltuin (16).

De huidige bibliotheek zit in een verouderd gebouw aan de Koekoekstraat (9). In eerste fase blijft de bibliotheek behouden. Wij stellen voor om op lange termijn de bibliotheek te verplaatsen naar een nieuwbouw in de oksel van het park (3). Kadastraal gezien vormt deze locatie een apart perceel; daarom is het opportuun om hier een eventuele gefaseerde nieuwbouw te voorzien. De oriëntatie van dit gebouw is perfect zuidwest. De bibliotheek kan het park verder opladen. Als de bestaande bibliotheek verdwijnt, kunnen hier woningen ontwikkeld worden als een afgewerkte kop naar het administratief centrum (9).

Grenzend aan het park en ideaal gelegen tegenover het Altenbergplein komt een ontwikkeling van nieuwe bebouwing volgens de typologie van de vierkantshoeve met een mix van woningen en sociale woningen (4). Parkeren gebeurt hier ook op het binnenerf. Het ensemble kan gefaseerd worden gerealiseerd door het samenvoegen van twee bebouwde percelen langsheen de Gooikeveldstraat.

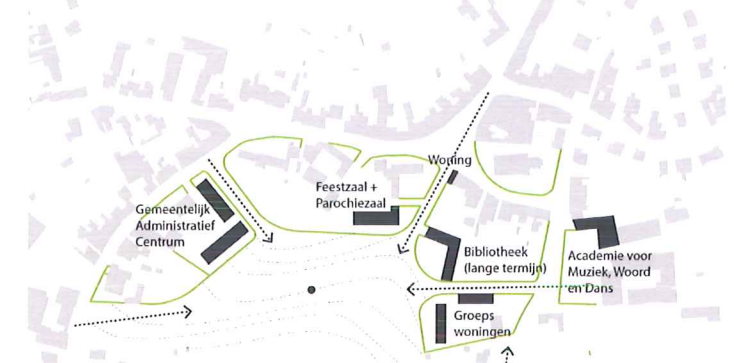
B. Publieke ruimte

De herinrichting van het publieke ruimte moet een levendig dorpscentrum mogelijk maken. Ten eerste verdwijnt de parking op het dorpsplein naar een parking in het binnengebied (7). Zoals eerder gesteld wordt ook de oude feestzaal afgebroken om zo het binnen gebied met het park door te kunnen trekken tot het plein. De Dorpsstraat kent een specifieke architectuur. Aan de zuidzijde vindt men meer solitaire gebouwen met voortuinstraken die niet parallel lopen aan de straat. Aan de noordzijde wordt de bebouwing gekenmerkt door meer aaneengesloten gevelwanden.

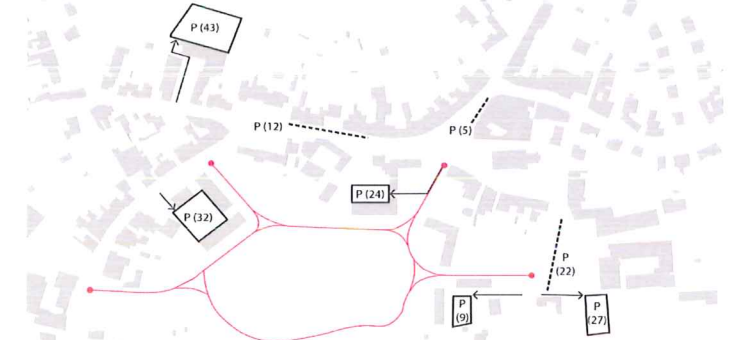
Bij de straatinrichting streven we naar een eenheid in materialen en kleurgebruik waardoor de specifieke architectuur beter tot uitdrukking komt. De morfologie van open en gesloten bebouwing wordt benadrukt door de voortuinstraken aan de zuidelijke straatzijde te accentueren met groene hagen. Op die manier ontstaat door een eenvoudige ingreep een groen straatbeeld. De straat zelf wordt heraangelegd in grijze materialen: een natuurstenen publieke voetgangerszone en kasseien rijweg inclusief fietspad.

Schema te slopen (rood) en te herbestemmen (geel)

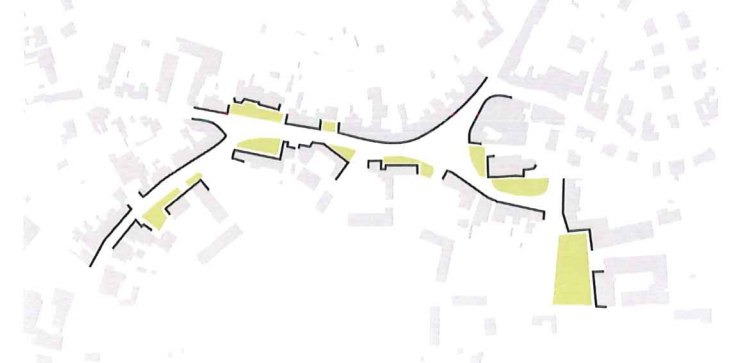
Schema nieuwbouw en zichtlijnen

Schema parkeren en karrenspoor

Schema sociale controle

Schema straatranden en groen

De parkeerplaatsen worden gesitueerd aan de noordzijde van de straat, langsheen de doorlopende gevelwanden. Ter hoogte van het dorpsplein wordt de as van de rijweg verschoven zodat het dorpsplein in tweeën wordt opgesplitst. Hierdoor ontstaat langsheen de doorlopende bebouwinggevel een brede zuidwaarts georiënteerde voetpadzone, waar terrassen kunnen worden gestald. De Torenstraat rond de kerk wordt afgeschaft voor doorgaand verkeer en omgevormd tot voetgangerszone in natuursteen. De huidige hoge tuinmuur langs de kerk wordt vervangen door een laag talud uit kasseivlakken en een hellend grasvlak. Op die manier gaat de kerk deel uitmaken van de publieke ruimte en wordt de kerk zichtbaar en voelbaar vanaf de straat. Op deze manier ontstaat door enkele eenvoudige ingrepen een groener en rustiger straatbeeld.

In onderstaand schema een samenvatting van alle parkings met hun capaciteit. Op de binnenervan van de stedelijke ensembles worden groepsparkings aangelegd die onttrokken zijn van het straatbeeld. In de Dorpsstraat en aan het Altenbergplein blijft de bestaande parkeerplaatsen deels behouden. Naast het rusthuis komt een overloopparking ter compensatie van de verdwenen parkeerplaatsen op het Altenbergplein

C. Landschap

Het binnengebied krijgt vier toegangen. Het landschapspark wordt gekenmerkt door een groot reliëfverschil. De randen van het park worden opgeladen met publieke gebouwen en deels met wonen. De specifieke typologie van alzijdige vierkantshoeves zorgt ervoor dat er sociale controle op het binnengebied en op de passage gegarandeerd is. Het binnengebied zelf wordt opgeladen met diverse parkprogramma's, zoals een speeltuin (12), een amfitheater (13), een kiosk (14) en een skatepark (15) zodat de verschillende leeftijdsgroepen van het park gebruik kunnen maken. De verschillende parkprogramma's worden als solitaire objecten in het glooiende landschap ingepast.

De toegangen tot het park bestaan uit 'karrensporen' (18), een soort 'holle wegen' met stedelijk karakter. De weg bestaat uit twee sporen van kasseien met aan weerszijden een talud van kasseivlakken en haagstructuren. Deze specifieke typologie wordt in het Pajottenland geregeld toegepast om het hoogteverschil tussen straat en woningperceel te overbruggen. Door de toepassing van een karrenspoor lijkt het parklandschap door te lopen tot aan de omringende straten, maar blijven de aangrenzende gebouwen toch bereikbaar voor hulpdiensten. De karrensporen buigen na de hoeken om in wandelpaden langsheen de randen van het park.

Fasering

Het project kent een fasering bij de totstandkoming van het gehele Masterplan. In eerste instantie worden de feestzaal 'de Vrede' en de parochiezaal gesloopt. Daarna volgt uit een gemeenschappelijke financiering de bouw van een nieuwe zaal, in gebruik voor de parochie (vooral overdag voor activiteiten, ouderenwerking, ...) en als feestzaal (vooral 's avonds door de gemeente, scouts, verhuur voor feesten). Omdat de nieuwbouw van de muziekschool mogelijk is na de afbraak van de parochiezaal, rekenen wij dit tot een volgende fase. Hierna kan het Altenbergplein aangelegd worden. De bouw van het administratief centrum is dan ook mogelijk, evenals de aanleg van het parkgebied met de diverse functies en voorzieningen. Zoals al beschreven wordt ook de nieuwbouw van een bibliotheek in het parkgebied gefaseerd. Daarna kunnen in de oude bibliotheek nieuwe woonontwikkeling komen.

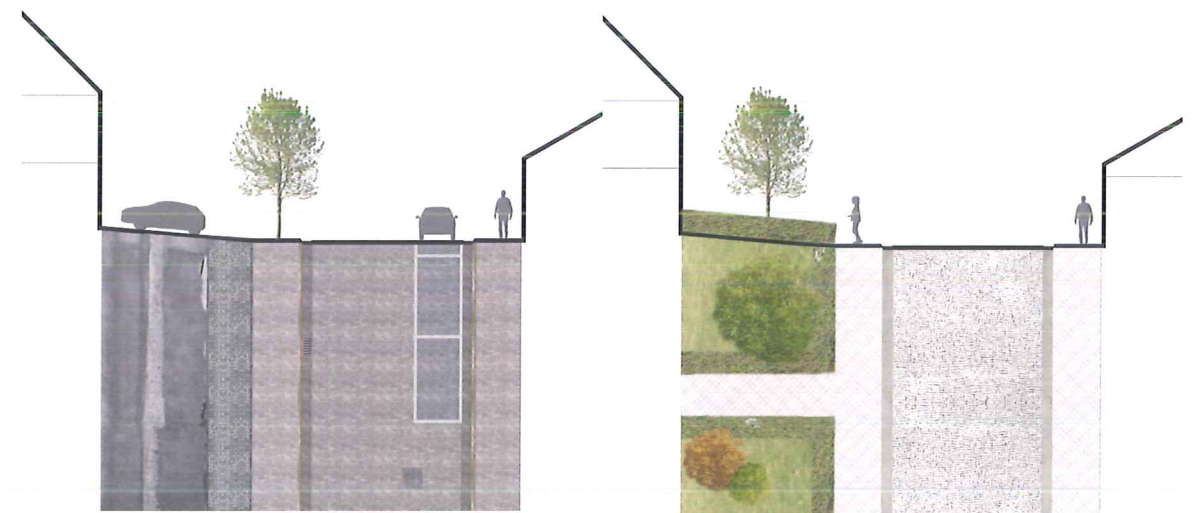
Talud in kasseien met haag

Referentiebeeld landschappelijke inpassing spelelement in glooiend terrein (NL architecten)

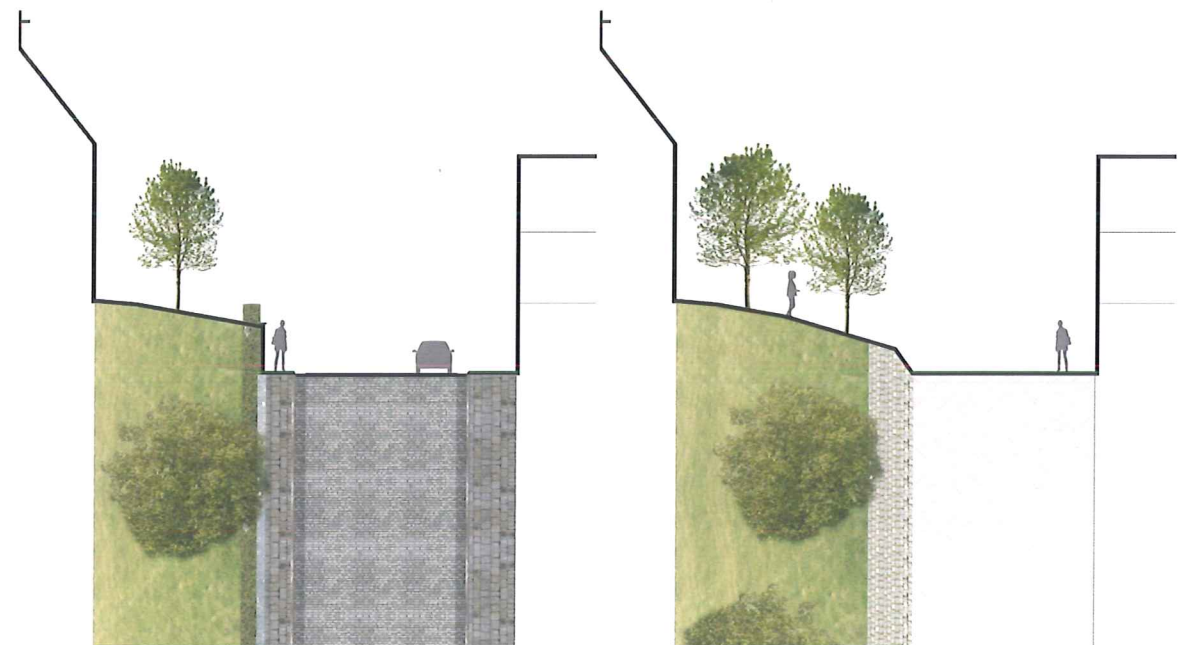

Nieuwe toestand Torenstraat

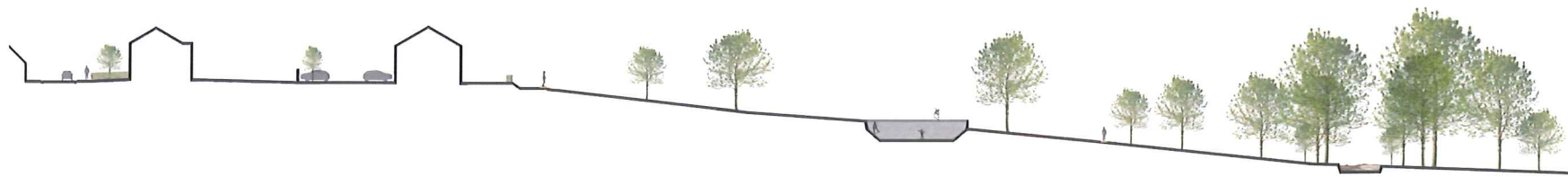
Bestaand profiel Dorpsstraat

Nieuw profiel Dorpsstraat

Bestaand Torenstraat

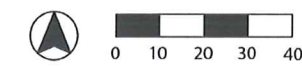
Nieuw profiel Torenstraat

Profielsnede Binnengebied

1. Administratief centrum	10. Altenbergeplein
2. Feestzaal / Parochiezaal	11. Dorpsplein
3. Bibliotheek (2de fase)	12. Speeltuin
4. Nieuwbouw woningen	13. Amphitheater
5. Muziekschool	14. Kiosk
6. Parking Altenberg	15. Skatepark
7. Parking Dorpsplein	16. Speeltuin
8. Eengezinswoningen	17. Parking De Cam
9. Bibliotheek (1ste fase) Woningen (2de fase)	18. Karrensporen

Strategie woonuitbreidingsgebieden

Het ontwikkelen van nieuwe verkavelingen in de binnengebieden impliceert een sterke aantasting van de bestaande kwaliteiten van Gooik. Daarom stellen we een geheel andere ontwikkelingsstrategie voor die gebaseerd is op de specificiteit van de bebouwingstypologie die eigen is aan Gooik. Op een aantal welgekozen locaties voorzien we nieuwe bebouwingsstempels als varianten op de typologie van de vierkantshoeve. De inplanting van deze nieuwe gebouwen-ensembles voldoen aan een aantal strenge landschappelijke criteria. Zo liggen deze telkens aan de rand van een open ruimte gebied, zijn ze gekoppeld aan bestaande weginfrastructuur, liggen ze nooit op de hoogstegelegen punten, etc. Per gebouwenensemble worden ongeveer tien gekoppelde wooneenheden voorzien.

Deze strategie gaat ervan uit dat de totale woonbehoefte best puntsgewijs op strategische locaties wordt ingepast in het landschap. Binnen de typologie kan onderzocht worden hoe de woningen klassiek halfopen en gesloten zijn met eigen private buitenruimte en parkeren. Anderzijds biedt deze typologie ook ruimte aan nieuwe opkomende woonvormen zoals co-housing, kangaroo-woningen, praktijkwoningen met gemeenschappelijke buitenruimte en werkplaatsen. In de architectuur van dit type is zeer veel mogelijk, en kan met minder of hogere dichtheden gewerkt worden. Momenteel is de discussie over de toekomst van de bestaande vierkantshoeven trouwens volop gaande in het Pajottenland. Wellicht kan de ontwikkeling van deze stedelijke footprint een katalysator betekenen voor de toelating om van één vierkantshoeve verschillende wooneenheden te maken in het kader van een aangepast vergunningenbeleid. Het hergebruik van de grote vierkantshoeve is in ieder geval duurzamer is dan het opsouperen van de schaarse open ruimte met nieuwe verkavelingen.

Duurzaamheid

Diverse principes rond duurzaamheid komen in dit project aan bod.

- Hergebruik van bestaande gebouwen, zoals de herbestemming van de pastorij en bibliotheek tot woningen.
- Zo veel mogelijk realiseren van toegankelijk groen, minimale verhardingen, bijvoorbeeld karrensporen, half harde materialen bij aanleg Altenbergplein.
- Versterken van de streekeigen identiteit door toepassing van streekeigen materialen en typologieën.
- De sociale cohesie versterken door een inclusieve publieke ruimte met oog voor alle doelgroepen. Versterken van de dorpskern, lokale handelszaken en horeca.
- Typologie van de vierkantshoeve voor woonontwikkeling is een duurzaam alternatief voor verkavelingen.

Stempelplan vierkantshoeve typologie

Ensemble vierkantshoeves Happel Cornelisse

Ensemble vierkantshoeves

Vierkantshoeve aanzicht

Holle weg met natuurlijk karrenspoor

Dorpsstraat:

In de bestaande Dorpsstraat wordt het straatbeeld gedomineerd door de verschillende verhardingen en de auto. In de heraanleg wordt er ingezet op groene ruimte en op een consistent materiaalgebruik.

Voor de rijbaan wordt geopteerd voor kasseien en voor de voetpaden en fietspaden voor grijze natuursteen.

Aan de zijde van het binnengebied worden de groenstructuren versterkt door hagen.

De parkeerplaatsen worden gereduceerd tot het langsparkeren aan de Noordzijde van de straat langsheen de doorlopende gevelwand.

Bestaande toestand Dorpsstraat

Nieuwe toestand Dorpsstraat

Administratief centrum:

Het huidige gemeentehuis wordt behouden en de lagere school wordt afgebroken en herbestemd.

Hierdoor is het mogelijk een uitbreiding te maken aan het gemeentehuis om zo het administratief centrum te verwezenlijken.

Het Parkeren wordt in het binnenerf van het ensemble geplaatst en zo uit het straatbeeld weggehaald.

Bestaande toestand Gemeentehuis

Nieuwe toestand administratief centrum

Dorpsplein:

Op het dorpsplein ligt in de bestaande toestand de focus op het parkeren. Er is geen sprake van een kwalitatieve verblijfsruimte.

In de nieuwe toestand wordt de bocht van de Dorpsstraat herlegt om aan beide zijden van het plein een kwalitatieve verblijfsruimte voor horeca en kleinhandel te genereren.

Bestaande toestand Dorpsplein

Nieuwe toestand Dorpsplein

Beeldkwaliteitsplan

Algemeen

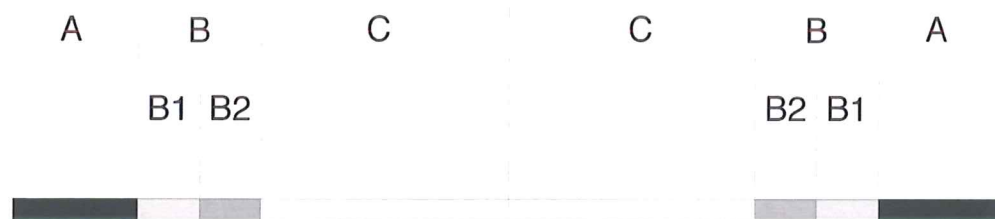
Zoals gesteld in de inleiding hebben wij de opdracht uitgebreid met de ontwikkeling van een beeldkwaliteitsplan voor het gehele grondgebied van Gooik. Het masterplan voor het centrum van Gooik kan zeker op zichzelf staan als een concreet en kwaliteitsvol project. Echter, om de beoogde ruimtelijke kwaliteiten te behalen die de gemeente ambieert, is ook pragmatische aandacht vereist voor de ontwikkeling van een zekere uniformiteit op het vlak van de aanleg van het publiek domein enerzijds en het vastleggen van stedenbouwkundige verordeningen op de overgang tussen publiek en privaat domein anderzijds. Het onderscheid tussen het "centrum" en de rest is immers niet zo eenduidig te definiëren als gevolg van de ruimtelijke verweving tussen de bebouwing en het omringende landschap.

De huidige vormgeving en de materialisatie van de erfafscheidingen in Gooik wordt gekenmerkt door een amalgaam van materialen, straatprofielen, tuinafscheidingen, etc. Veelal zorgt de waaier aan ongeorkestreerde aansluitingen van de private kavels op het openbaar domein voor een erg rommelig straatbeeld. Een bindende beeldtaal ontbreekt. Dit wordt nog versterkt door de soms grote hoogteverschillen en de diversiteit aan oplossingen (muren, taluds, etc) om deze hoogteverschillen te overbruggen. Om de ruimtelijke landelijke kwaliteit van de gemeente zoveel mogelijk te versterken, menen wij dat een verlicht streven naar een uniforme benadering in straatprofielen en erfafscheidingen kan bijdragen aan een ruimtelijke eenheid en landschappelijke eenheid. Daarbij is een herinterpretatie van de materialisatie van het publieke domein, inclusief de semipublieke en semiprivate overgangen, noodzakelijk.

Toolbox

Voor de praktische uitwerking hiervan stellen we voor een toolbox te ontwikkelen. Deze toolbox dient als leidraad – al dan niet bindend – bij de vormgeving van de publieke en semipublieke ruimte. In de toolbox is een ontwerpgrammatica ontwikkeld die toelaat een samenhangende beeldtaal te ontwikkelen. Het vormt een typologische codering die de ruimtelijke samenhang tussen bebouwing en openbaar domein versterkt.

De toolbox vertrekt vanuit de opdeling van het straatprofiel in verschillende deelzones. Het straatprofiel dat als algemeen geldend type wordt vooropgesteld bestaat uit het private domein (A), een tussenzone (B) en het publieke domein (C). Dit terreinprofiel bestaat in verschillende variaties, al naargelang de beschikbare breedte van het openbaar domein. Belangrijk is dat de overgangszone (B) wordt onderverdeeld in een semi-publiek gedeelte (B.2), en een semi-privaat gedeelte (B.1). In de toolbox willen we inzetten op de vormgeving van deze tussenzone. De figuur op de volgende pagina geeft een schematisch overzicht van type overgangen en mogelijke oplossingen tussen privaat en publiek domein. De toolbox is opgevat als een overzichtelijke handleiding die werkt op twee niveaus: de heraanleg van het publieke domein enerzijds en het vastleggen van stedenbouwkundige verordeningen op de overgang tussen publiek en privaat domein anderzijds.

Principeschema Toolbox

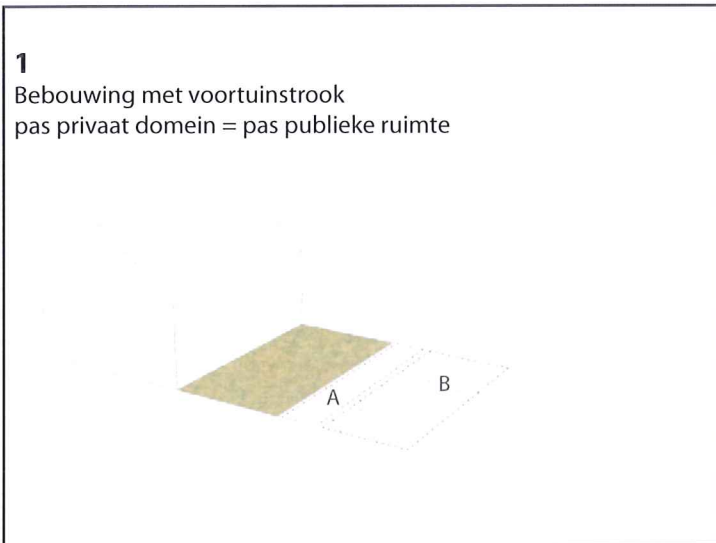
Bestaande toestand Wijngaardstraat

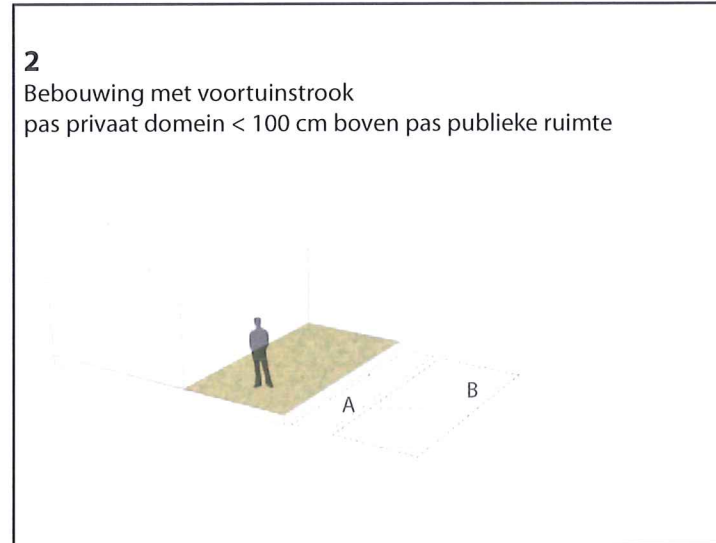
Principe Privé Publiek Wijngaardstraat

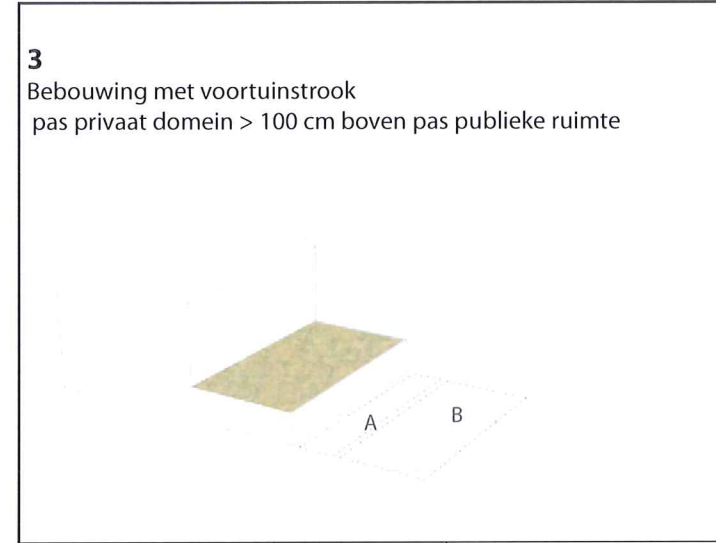
Nieuwe toestand Wijngaardstraat

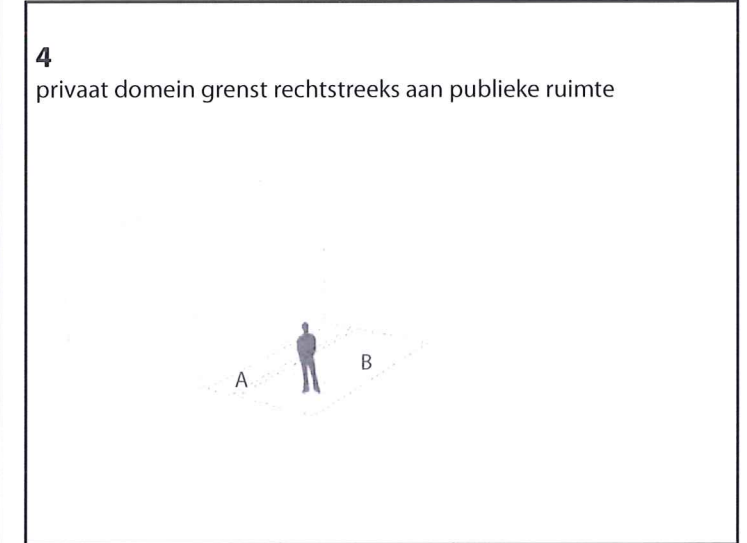
A1 overgang privaat/publiek	A2 voetpad	B profiel wegdek/fietspad
tuinmuur	voetpad	licht bollend + fietspaden
tuinhaag	voetpad + grasdallen	
hekwerk + tuinhaag	voetpad + gras + boom	

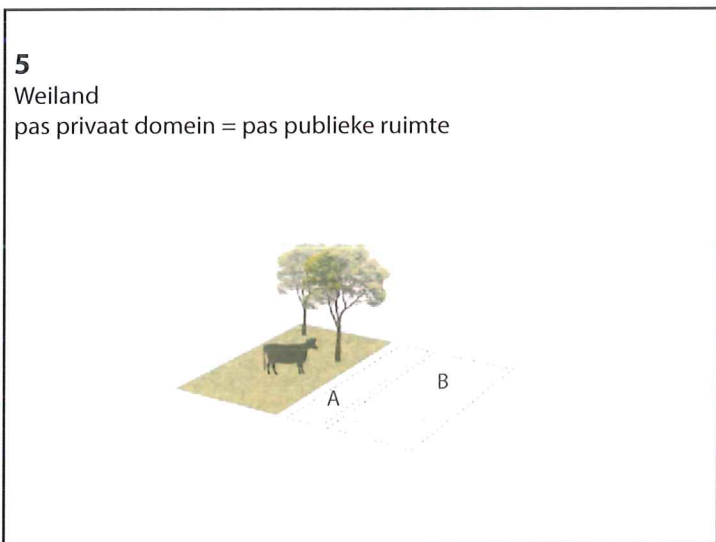
A1 overgang privaat/publiek	A2 voetpad	B profiel wegdek/fietspad
tuinmuur	voetpad	licht bollend + fietspaden
tuinmuur + tuinhaag	voetpad + grasdallen	
hekwerk + tuinhaag + tuinmuur	voetpad + gras + boom	licht bollend

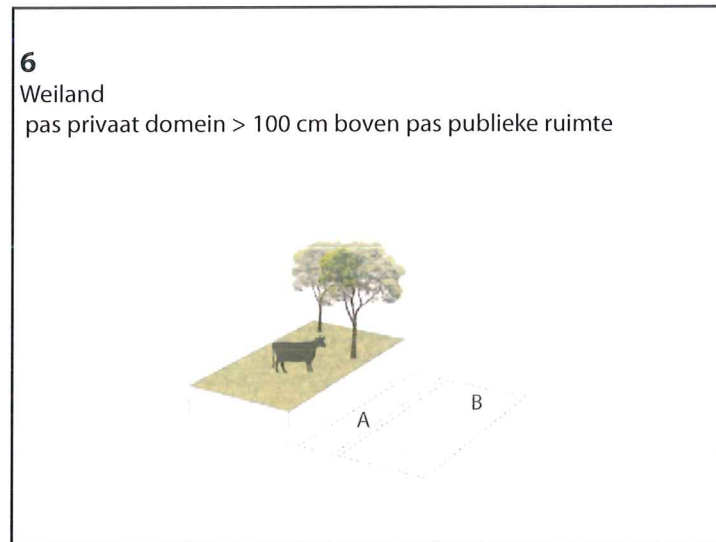
A1 overgang privaat/publiek	A2 voetpad	B profiel wegdek/fietspad
gras	voetpad	licht bollend + fietspaden
gras + struweel	voetpad + grasdallen	
gras + hek + struweel	voetpad + gras + boom	licht bollend

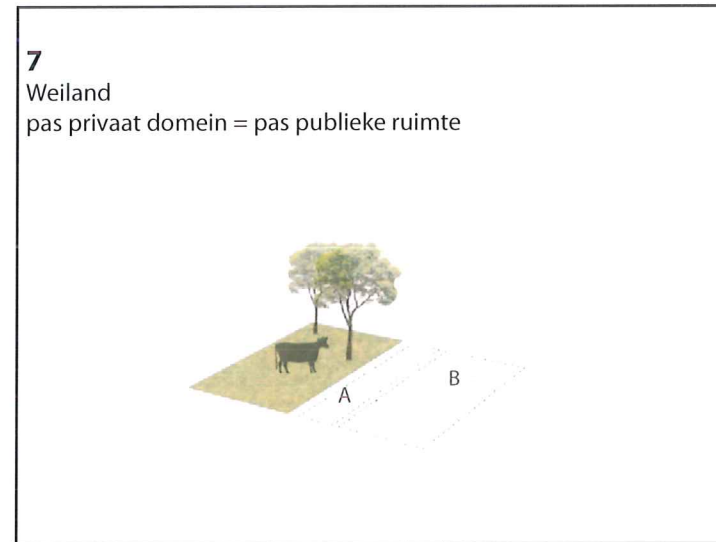
A1 overgang privaat/publiek	A2 voetpad	B profiel wegdek/fietspad
[Diagram showing direct transition]		licht afhellend naar het midden

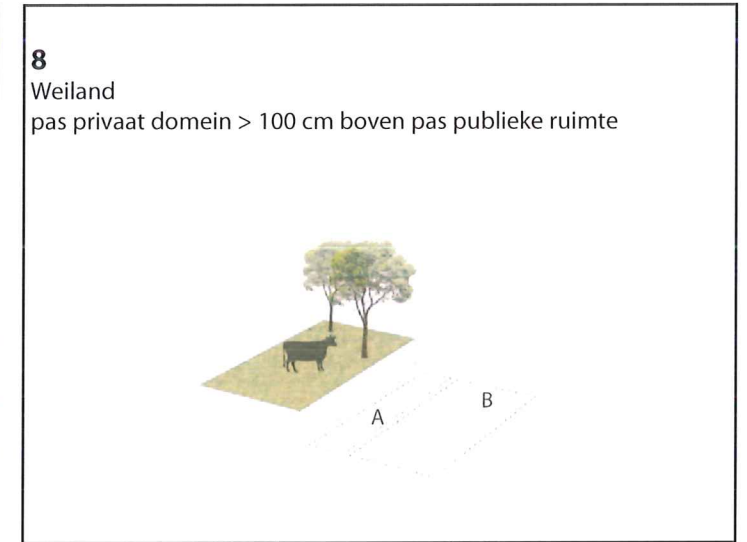
A1 overgang privaat/publiek	A2 voetpad	B profiel wegdek/fietspad
greppel	bredere grasstrook	licht bollend + fietspaden
tuinhaag		
hekwerk + tuinhaag		licht bollend

A1 overgang privaat/publiek	A2 voetpad	B profiel wegdek/fietspad
gras	bredere grasstrook	licht bollend + fietspaden
gras + struweel		
gras + hek + struweel		licht bollend

A1 overgang privaat/publiek	A2 voetpad	B profiel wegdek/fietspad
greppel	bredere grasstrook	bredere grasstrook
tuinhaag		
hekwerk + tuinhaag		

A1 overgang privaat/publiek	A2 voetpad	B profiel wegdek/fietspad
gras	bredere grasstrook	bredere grasstrook
gras + struweel		
gras + hek + struweel		

PLAN VAN AANPAK, COMMUNICATIE EN TIMING

Het plan van aanpak is opgesplitst in twee onderdelen: het opmaken van een masterplan voor het dorpscentrum van Gooik (incl ontwikkelingsplan binnengebied) en de opmaak van een beeldkwaliteitsplan voor de openbare ruimte buiten het dorpscentrum.

De werkmethode voor beiden onderdelen is dezelfde en bestaat uit drie opeenvolgende fasen: een analysefase, een visiefase en een uitwerkingsfase. Beide onderdelen worden gelijktijdig uitgevoerd, maar kunnen desgewenst ook als aparte opdrachten worden opgevat. Voor elke fase geeft naastliggend schema de desbetreffende deeltaken, het te verwachten product, de timing en de overlegmomenten weer.

DEEL 1: ANALYSE

De timing voor de analysefase is voorzien op 3 maanden vanaf de startvergadering. Er worden 3 vergaderingen met de werkgroep en 1 met de stuurgroep voorzien.

1. Ruimtelijke analyse

Terreinanalyse

Adequat basismateriaal is een must om tot goede resultaten en een gedragen eindresultaat te komen. Niet al het materiaal is van bij het begin noodzakelijk, maar wel is het belangrijk dat er gaandeweg diepgang wordt gecreëerd omtrent de verschillende deelaspecten die toelaten een breed en open beeld te vormen van Gooik. Bij de aanvang van het project wordt daarom een lijst opgemaakt van het materiaal waar we naar op zoek zijn. Dit gaat van kaartmateriaal, foto's woonbehoeftestudies, historisch materiaal, GIS-materiaal, georeferente orthofoto's, beleidsplannen etc.

De straten en pleinen in het dorpscentrum worden door middel van een gedetailleerde plankaart en verschillende profielsneden in kaart gebracht zodat een zicht ontstaat op de profielopbouw van de straat (hoogte, breedte) het gebruik (winkels, woningen,...) en de actuele parkeercapaciteit. Dit laat toe om in een volgende fase ontwerpmatige ingrepen op een eenvoudige manier te toetsen aan de actuele situatie.

Analyse huidig functioneren dorpscentrum

Het huidig functioneren van het dorpscentrum wordt in kaart gebracht. Daarbij komen volgende onderzoeksvragen aan bod: Welke voorzieningen zijn er nog aanwezig (feestzaal de Vrede, krantenwinkel, taverne In de Groene Poort, ...)? Wie gebruikt deze en op welke tijdstippen? Hoe komen de kinderen naar school (auto of fiets)? Wanneer wordt de parochiezaal gebruikt? Wat zijn de ruimtelijke relaties tussen de verschillende gemeenschapsfuncties? Hoe worden de verschillende publieke ruimtes gebruikt, etc.?

Uit ervaring met andere projecten weten we dat een grondige analyse van het huidig functioneren een interessant licht kan werpen op bepaalde actuele situaties. Uit eerste terreinverkenningen blijkt bijvoorbeeld dat de parking op het dorpsplein voornamelijk gebruikt wordt voor de feestzaal de Vrede? Is dit meestal zo? Is er nood aan bijkomende parkeerplaatsen? Zijn het kortparkeerders of langparkeerders?

Historisch-landschappelijke analyse

Er wordt een historisch-landschappelijke analyse gemaakt om inzicht te krijgen in de historische ontwikkeling van Gooik en om mogelijke verbanden tussen bepaalde landschappelijke structuren te onderzoeken. De historisch-landschappelijke analyse gebeurt aan de hand van het opstellen van evolutiekaarten. Daarbij wordt de evolutie van Gooik meer in detail onderzocht aan de hand van onderzoek van historisch kaartmateriaal en prentkaarten. Er wordt een vergelijking van het kaartmaterieel gemaakt over verschillende tijdsperiodes (Ferriskaarten, Vandermaelenkaarten, Militaire kaarten, NGI 2009) waarbij volgende aspecten aan bod komen: de bebouwingsstructuur (morfologie, typologie,...), het watersysteem, de perceelsstructuur (kavelbeplanting, ...), het landgebruik (weilanden, akkers, boomgaarden,...), de ontsluitingsstructuur (wegen, paden, kerkwegels, ...), het fysisch systeem (geologie, bronniveaus, ...)

Actorenanalyse

Naast de ruimtelijke analyse wordt bijzondere aandacht besteed aan draagvlakvorming door bilaterale gesprekken te voeren, met vereniging voor handelaars, met de school, met de uitbater van feestzaal De Vrede, met beleidsmensen, met eventueel wijkorganisaties, met het parochiehuis, etc. Het doel van deze gesprekken is een duidelijk beeld te vormen van de verschillende behoeften en visies van de betrokken actoren in Gooik. Op die manier komen gevoeligheden naar boven en kunnen gezamenlijke doelstellingen worden geformuleerd waar alle betrokkenen baat bij hebben.

2. Architecturale analyse

Voor de architecturale analyse wordt een screening gedaan van het bestaand patrimonium van publieke gebouwen. Aan de hand van het analysemateriaal van deze screening worden de potenties voor functiecombinaties en herbestemming bekeken.

Er wordt bijvoorbeeld een analyse gemaakt van de site van de huidige muziekschool.

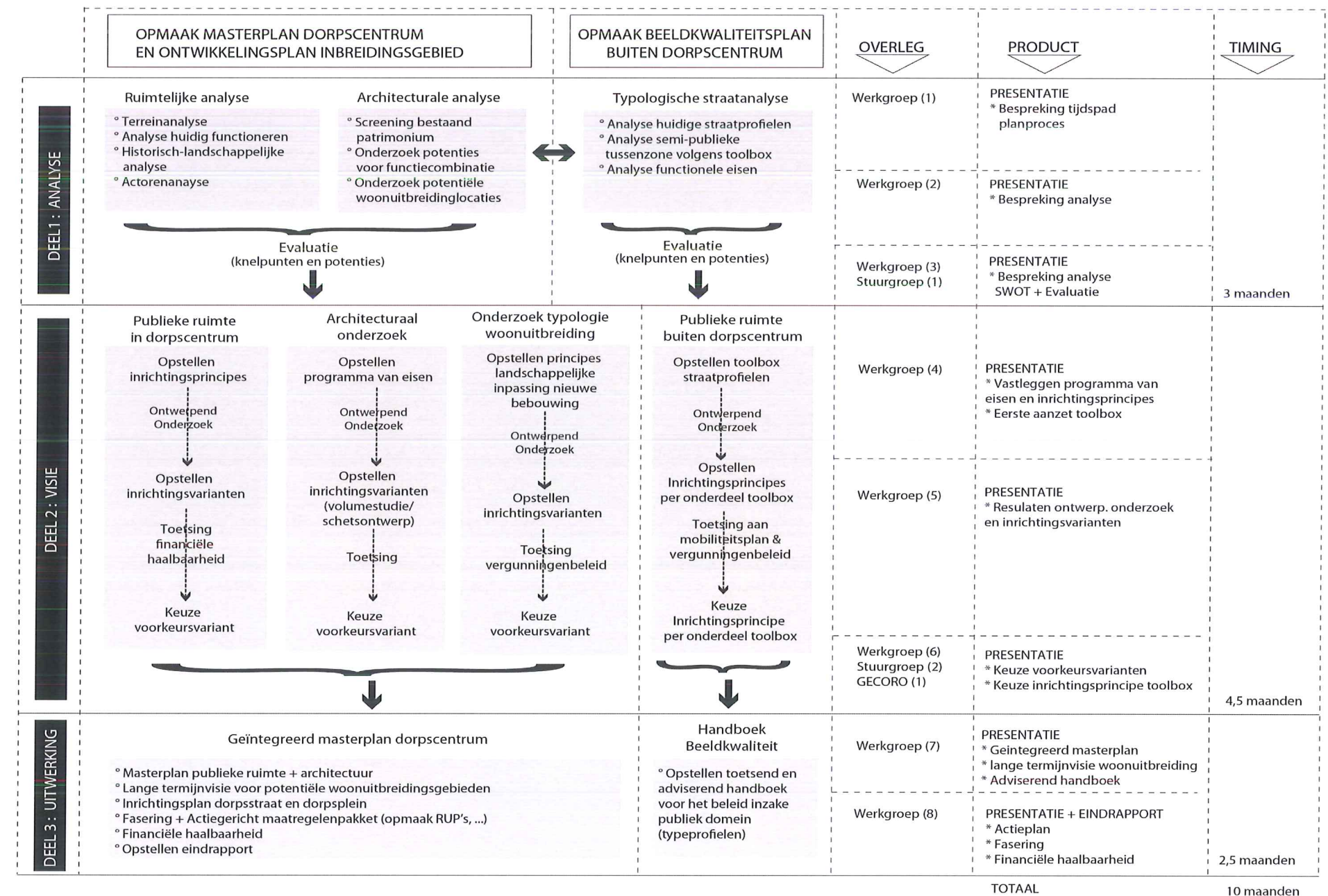
Kan deze herbestemd worden en kan de huidige dan gebruikt worden voor woningen.

Naast het patrimonium van de publieke gebouwen worden ook andere sites in Gooik onderzocht naar hun potenties als woonuitbreidingsgebied. Welke gebieden voldoen aan de criteria voor een kwalitatief woonprogramma te realiseren gekoppeld aan een coherente verderzetting van de stenebouwkundige groei van Gooik.

De potentiële herbestemmingssites van publieke gebouwen worden in detail onderworpen aan een studie omtrent morfologie, ontsluiting, bereikbaarheid etc.

3. Typologische straatanalyse

Voor de publieke ruimte buiten de dorpskern wordt een toolbox opgesteld die een coherent en ondubbelzinnig antwoord tracht te bieden aan de verschillende type-problemen in de publieke ruimte. In de toolbox wordt sterk gefocust op de overgangszones tussen het private domein (kavel) en het publieke domein (straat). De doestelling van het opstellen van de toolbox is een overzichtelijke handleiding te ontwikkelen die op twee niveau's uitspraken doet: de heraanleg van het publieke domein enerzijds en het vastleggen van stedenbouwkundige verordeningen op de overgang tussen publiek en privaat domein anderzijds. In de analysefase worden de verschillende straten geïnventariseerd in functie van hun profielopbouw en hun ruimtelijke karakteristieken. De zogenaamde "tussenzones" worden geanalyseerd en in kaart gebracht. Dit zijn de semi-publiek en semi-private zones tussen de straat en de private kavel. (cfr. toolbox ontwerpgrammatica). De verschillende straten worden gecategoriseerd in modellen met gelijkaardige kenmerken wat betreft de totale straatbreedte, de wegbreedte, trottoirbreedte, parkeermogelijkheden, enz. zodat in een latere fase op een eenvoudige manier de impact van ontwerpvoorstellen te onderzoeken is.

Schema plan van aanpak